

نقش دادگاههای تخصصی در کاهش جرائم و ارتقاء جایگاه ورزش

محمدرضا اخگر^۱، محمد نیکروان^۲، کیوان شعبانی مقدم^۳، عزت اله شاه منصوری^۴

نویسنده مسئول:

محمدرضا اخگر

مجله علمی پژوهش در حقوق، فقه، فلسفه و الهیات (سال هفتم)
شماره ۲۴ / تابستان ۱۴۰۰ / ص ۴۴-۵۷

چکیده:

با توجه به حرفه‌ای شدن رشته‌های ورزشی و راهیابی ورزش کشور به میادین بین المللی و ازطرفی گستردگی و تنوع جرایم ورزشی و ونیز بدون تغییر ماندن ماده ۱۵۸ بند ث قانون مجازات اسلامی که نزدیک پنجاه سال است که فقط یک شرط به آن اضافه شده که درحال حاضر پاسخگوی نیاز امروز ورزش کشور نیست، ورود مفسدان اقتصادی و دلالتان به دنیای زیبایی ورزش باعث شده حاشیه‌های ورزشکاران و مدیران حرفه ای هم بیشتر شود از طرفی طبق ماده ۱۸۸ قانون برنامه سوم توسعه؛ قوه قضاییه موظف است به منظور ارتقای کیفی و افزایش کارایی محاکم نسبت به تخصصی کردن آنها بر حسب حجم عملیات، نیازهای منطقه‌ای و تخصصی اقدام کند.

این پژوهش دراستان مرکزی باهمکاری ۲۱۰ تن از مدیران حرفه ای ورزش انجام شد. که پس از تجزیه و تحلیل داده های کمی و کیفی از طریق نرم افزار های MAX QDA و spss؛ در خصوص عدم وجود دادگاههای تخصصی ۱۷ کد و پاسخگو نبودن قوانین حقوقی و آیین نامه های انضباطی ۱۷ شناسایی شده و همچنین آزمون t نشان داد تفاوت معناداری بین میانگین فرضیه و مقدار آزمون وجود دارد. از آنجا که میانگین، بالاتر از سطح متوسط است می توان گفت تشکیل دادگاههای تخصصی در کاهش جرایم و ارتقاء جایگاه ورزش تاثیر بسزایی دارد.

کلمات کلیدی: جرائم، جامعه، ورزش، دادگاههای

مقدمه :

در حال حاضر ورزش یکی از راههای موثر و مفید برای تربیت نسل نوجوان و جوان می باشد، ورزش در عصر کنونی روز به روز روند علمی بیشتری پیدا کرده است و برکسی پوشیده نیست که فعالیت های ورزشی عموماً خطراتی را به نبال دارند و کلیه کسانی که به فعالیت های ورزشی روی می آورند بطور ضمنی خطرات احتمالی آن را پذیرفته اند و از طرفی قانونگذار نیز این خطرات و آسیبها را دور از چشم نداشته و آنها را مد نظر قرار داده است، بطوریکه در بند ۱۵۸ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ آمده است، عملیات ورزشی و حوادث ناشی از آن، مشروط بر اینکه سبب حوادث، نقض مقررات مربوط به آن ورزش نباشد و این مقررات هم مغایر موازین شرعی نباشد. جرم محسوب نمی شود ولی طبق قانون کماکان مسئولیت مدنی یا بر جا است. (یعقوبی نژاد، ۱۳۹۲) بسیاری از تخلفات ورزشکاران، مربیان و داوران در ارتباط با ورزش به لحاظ مسئولیت آنها میتواند حتی جرم تلقی گردد و غالباً عملی واحد میتواند موجب مسئولیت جزایی و مدنی شود. از این رو مراجع قضائیتی مانند دادگاههای عمومی، مراجع اختصاصی، کمیته های انضباطی، هیئت های حل اختلاف، داوری و دادگاه بین المللی حکمیت برای ورزش برای رسیدگی به این جرایم به وجود آمده است (آقایی نیا، ۱۳۸۳: ۳۹).

در این راستا بسیاری از کشورها برنامه های مدون برای پیشگیری از جرم ترتیب داده اند به طوری که بعضی از این برنامه های مدون مورد توجه مراکز بین المللی از جمله "مرکز بین المللی پیشگیری از جرم" که طرف مشورت سازمان ملل متحد در زمینه پیشگیری از جرم تلقی میشود، قرار گرفته است. در خصوص مقابله با جرایم در ایران باید اذعان داشت که نمیتوان صرفاً پیشگیری کنشی را مورد توجه قرار داد، زیرا از یک سو طبق بند ۵ اصل ۱۵۶ قانون اساسی پیشگیری از جرم وظایف قوه قضائیه است و از سوی دیگر اهتمام به امر پیشگیری از جرم و آسیبهای اجتماعی در کشور امری نوپا است. به نظر میرسد بتوان با رویکردی بینابین، پیشگیری کیفری و غیر کیفری را در این رابطه مدنظر قرار داد (ابراهیمی، ۱۳۸۸: ۸).

مطابق اساسنامه فدراسیونهای ورزشی جمهوری اسلامی ایران، بدیهی است در صورت احراز تخلف از مقررات فنی، با توجه به رشته ورزشی مربوطه، تنبیه خاصی از سوی کمیته انضباطی در نظر گرفته می شود که این مقررات نیز بیشتر در قالب آیین نامه ها و دستورالعمل ها میباشد (کاشف، ۱۳۸۹: ۱۲). با توجه به اینکه فعالیت های ورزشی عمدتاً با خطراتی احتمالی در حین تمرینات و در سطوح بالاتر مسابقات ملی و بین المللی مواجه هستند و از طرفی در بعضی از اوقات این خطرات اجتناب ناپذیرند و گریزی در کار نیست.

پیشگیری به عنوان یکی از سیاستها و اقدامات اساسی در حوزه کنترل و نظارت اجتماعی محسوب میشود. این سیاستها به کلیه اقدامات و راهکاری مستقیم و غیرمستقیم بازدارنده از وقوع جرم و انحراف و کز رفتاری معطوف میباشد و از این جهت سیاست پیشینی است که در برابر انواع مجازاتها و اقدامات تأمینی و تربیتی که سیاست پسینی است، قرار میگیرد و از آن کارآمدتر و مؤثرتر و از نظر هزینه اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی نیز به صرفهتر است (حسنوند، ۱۳۹۱: ۳۷) در مجموعه سیاستهای پیشگیری، باید سه مرحله را در پیشگیری از جرم مورد توجه قرار داد: در مرحله اول (پیش از وقوع جرم) باید به اصل فراگیری سلامت اجتماعی توجه نمود و کلیه اقدامات و برنامه ها را بر اساس آن سازماندهی کرد. در مرحله دوم (وقوع جرم) سیاستهای پیشگیری شکل خاصی به خود میگیرد و پدیده جرم و بزهکاری از منظر پیشگیری به طور جدی مورد بررسی و مطالعه قرار میگیرد. علل و عوامل شکل گیری و گسترش آن شناسایی میشوند، انواع جرائم، میزان شیوع و گستردگی آنها، گسترش جغرافیایی جرم و نقشه جهانی آن ترسیم میشود و امکانات نهادهای فعال، همانند پلیس و نیروی انتظامی، دادگاهها و نهادهای قضایی، مؤسسات مشاوره و مددکاری افزایش داده میشود و مرحله سوم (مرحله پس از وقوع جرم) تأکید بر کشف، تعقیب و مجازات و تنبیه مجرمان و بزهکاران است. (شاملو، موسی‌زاده، ۱۳۸۹: ۴۴)

از طرفی با توجه به اینکه هزینه های میلیاردی که در برخی رشته ها مثل فوتبال انجام می شود؛ طبیعی است که یک سری تخلفات مانند دلالی، رشوه، تبانی، دوپینگ، تقلب، ثقل سن و... بصورت کاملاً حساب شده بوجود آید. بدون شک چنین اتفاقاتی از نظر قانون گذار جرم محسوب می شود که بایستی این تخلفات در مراجع قضایی ذیصلاح رسیدگی شوند و این در حالی است که چنین اتفاقی رخ نمی دهد و عمدتاً اینگونه پرونده ها به دادرهای غیر تخصصی ارجاع می شوند و نتیجه دلخواه حاصل نمی شود و این موضوع باعث می گردد روز به روز به تعداد متخلفین در حوزه فعالیت های ورزشی افزوده می شوند. که متأسفانه تأثیر بسیار مخربی در حوزه فعالیت های ورزشی دارند در چنین شرایطی ورزش کشور نیازمند داشتن دادرهای تخصصی با قوانین ویژه و کارآمد می باشد. شیخوند (۱۳۹۰) در تحقیق خود با عنوان "بررسی حقوقی - جرم شناختی خشونت در ورزشگاه های کشور، اختصاص تنها یک بند از یک ماده قانون مجازات اسلامی به مبحث مهم حقوق ورزشی را ناکافی دانسته و خواستار تشکیل دادگاه های تخصصی کیفری در این زمینه شده است.

در سال ۱۳۵۲ مقنن به صراحت و به موجب ماده ۴۲ قانون مجازات عمومی مقرر کرد: حوادث ناشی از عملیات ورزشی مشروط بر اینکه سبب آن حوادث نقض مقررات مربوط به آن ورزش نباشد جرم محسوب نمی شود و بعد از پیروزی انقلاب اسلامی در سال ۱۳۶۱ مقنن متن فوق را با اضافه کردن جمله (... و این مقررات هم با موازین شرعی مخالفت نداشته باشد) مورد تأیید قرار داد و در سال ۱۳۷۰، بند ۳ ماده ۵۹ قانون مجازات اسلامی حوادث ناشی از عملیات ورزشی را مورد حکم قرارداد؛ به رغم تغییراتی که در قانون مجازات اسلامی داده شد؛

عیناً به تصویب رسید و بلاخره در قانون مجازات اسلامی مصوب مورخ ۱۳۹۲/۰۲/۰۱ در بخش چهارم؛ فصل دوم (موانع مسئولیت کیفری) بند ۱۵۸ ماده قانون مجازات اسلامی در مورد عملیات ورزشی و حوادث ناشی از آن چنین بیان شده " عملیات ورزشی و حوادث ناشی از آن؛ مشروط بر اینکه سبب حوادث؛ نقض مقررات مربوط به آن ورزش نباشد و این مقررات هم مغایر موازین شرعی نباشد " بنابراین در حال حاضر، در مورد عملیات ورزشی و حوادث ناشی از آن یک بند از قانون مجازات اسلامی به حوادث ورزشی اشاره دارد که به موجب آن، این حوادث از امتیاز علل مواجهه استفاده می کنند و مرتکب با رعایت شرایط مذکور در این ماده قانونی هیچگونه مسئولیت اعم از کیفری و مدنی نخواهد داشت.

بطور کلی آنچه مدنظر قانونگذار در طول پنجاه سال گذشته بوده، درحقیقت بیشتر ناظر به حوادث و صدمات غیر عمدی است که به صورت طبیعی ممکن است در حین یک فعالیت یا رقابت ورزشی ایجاد شده و موجب صدماتی گردیده. چنانچه ورزشکاری خارج از حدود قوانین و با قصد و نیت قبلی، در قالب فعالیت ورزشی به ورزشکار دیگری صدمه ای وارد کند، از موضوع این قانون خارج شده و با توجه به اینکه این رفتار مغایر مقررات ورزشی بوده، قطعاً به صورت جرم قابل تعقیب و مجازات است. البته باید توجه داشت که همه جرایم و صدمات ممکن است در زمین مسابقه صورت نگیرد، کما اینکه در سال های اخیر حواشی مجرمانه ای جای خود را در ورزش کشور باز کرده است. برای مثال ورود مسائلی مانند رشوه، تبانی، دوپینگ، تقلب و از طرفی مقابله با متخلفان مانند مدیران باشگاه های بدنسازی که موادنیروزا و مکمل توزیع می کنند و یا برخی مدیران استخرها که زمینه شنای مختلط زن و مرد را فراهم می کنند و مسائلی از این دست که متأسفانه در حوزه فعالیت های ورزشی رخنه کرده اند؛ جملگی مواردی هستند که خارج از زمین ورزش و بصورت پنهانی انجام می شود ولی مواردی مانند ماجرای شکایت باشگاه نفت آبادان از باشگاه راه آهن تهران اتفاق در آن زمان باشگاه نفت آبادان نسبت به حضور یک بازیکن تقلبی در راه آهن اعتراض کرد اما با وجود کامل بودن مدارک و مستندات نفتی ها، فدراسیون فوتبال رای خود را به سود راه آهن صادر کرد تا راه آهن در لیگ برتر بماند و نفت نتواند در این مسابقات شرکت کند. اما نفتی ها که نسبت به رای فدراسیون شکایت داشتند به دیوان عدالت اداری شکایت کردند تا این مرجع قضایی جواب آنها را بدهد. اتفاقاً دیوان عدالت اداری به سود نفت رای داد و راه آهن را به خاطر استفاده از بازیکن تقلبی مقصر شناخت. طبق رای دیوان عدالت اداری راه آهن باید به لیگ دسته اول برمی گشت و نفت به جای این تیم در لیگ برتر شرکت می کرد. اما متأسفانه فدراسیون فوتبال با بی توجهی نسبت به رای دیوان عدالت اداری مجوز باشگاه نفت در لیگ برتر را صادر نکرد.

متعاقب آن یکسال بعد پیشنهاد تشکیل دادگاه تخصصی ورزش از طرف سازمان تربیت بدنی وقت (وزارت ورزش و جوانان) به مجلس داده شد پس از موافقت توسط رییس قوه قضاییه، مراحل اجرایی شدن خود را سپری کرد. بطوریکه مرحوم «آیت... شاهرودی، رییس وقت قوه قضاییه، حتی قاضی شریفی را به عنوان قاضی این دادگاه انتخاب کرده بود و با توجه به دستورالعمل کاری دادگاه احتمال دارد برای تسریع رسیدگی به امور ورزشکاران، مواردی از لحاظ قانونی به آیین نامه فعالیت این دادگاه اضافه شود بعد مجلس شورای اسلامی با اجرای طرحی موافقت نمود که طبق آن قرار بوده یک دادگاه ویژه ورزشی تشکیل شود. اما هنوز بعد از سالها تشکیل چنین دادگاهی قطعی نشده است.

درخصوص تشکیل دادگاه های تخصصی صاحب نظران و افراد موثر در ورزش کشور عموماً کاهش جرایم ورزشی را مرسوم رسیدگی های تخصصی در حوزه محاکم قضایی میدانند. و اعلام می دارد دادرهای جرایم ورزشی یکی از ضروریات امروز جامعه ورزش است چراکه جرایم این حرفه عمومی نیستند بلکه بحث ورزش خاص و همه گیر است و نباید در آن فساد صورت پذیرد و بایستی جرایم بوجود آمده توسط اشخاص مختلف و مرتبط با ورزش به شکل تخصصی و خاص مورد بررسی قرار گیرند. طبیعتاً در این دادگاهها یک سارق یا قاتل با یک مجرم ورزشی در یک جایگاه قرار نمی گیرد و به هر کدام از جرایم به شکلی دقیق و تخصصی پرداخته خواهد شد واز همه مهم تر دادرهای تخصصی باعث می شود تا از تشدد آرا و رویه ها مختلف قضایی جلوگیری می شود.

روش شناسی تحقیق

این پژوهش در استان مرکزی با همکاری ۲۱۰ تن از مدیران حرفه ای ورزش از طریق پرسشنامه الکترونیکی، مصاحبه حضوری و تلفنی در دبیرخانه دانشگاهی و غیر دانشگاهی آقایان و بانوان انجام پذیرفته است که از کل پاسخگویان ۲۵/۳ درصد خانم و ۷۴/۷ درصد مرد و ۷۰/۷ درصد پاسخگویان غیر دانشگاهی و ۲۹/۳ درصد دانشگاهی بوده اند

جدول شماره (۱)

جنسیت	فراوانی	درصد فراوانی
زن	۳۸	۲۵/۳
مرد	۱۱۲	۷۴/۷
کل	۱۵۰	۱۰۰

نتایج حاصل از جدول شماره (۱) نشان می دهد ۲۵/۳ از پاسخ دهندگان زن و ۷۴/۷٪ مرد بوده اند.

جدول (۲) فراوانی و درصد فراوانی وضعیت پاسخ دهندگان

وضعیت	فراوانی	درصد فراوانی
غیر دانشگاهی	۱۰۶	۷۰/۷
دانشگاهی	۴۴	۲۹/۳
کل	۱۵۰	۱۰۰

نتایج حاصل از جدول شماره (۲) نشان می دهد ۷۰/۷٪ از پاسخ دهندگان غیردانشگاهی و ۲۹/۳٪ دانشگاهی بوده اند.

جدول شماره (۳) فراوانی و درصد فراوانی سمت پاسخ دهندگان

سمت	فراوانی	درصد فراوانی
مربی گری	۶۱	۴۰/۷
کارشناس ورزش	۲۸	۱۸/۷
مدیریت	۴۶	۳۰/۷
داوری	۱۳	۸/۷
رسانه ورزشی	۲	۱/۳
کل	۱۵۰	۱۰۰

نتایج حاصل از جدول شماره (۳) نشان می دهد ۴۰/۷٪ از پاسخ دهندگان دارای سمت مربی گری، ۱۸/۷٪ کارشناس ورزش، ۳۰/۷٪ مدیریت، ۸/۷٪ داوری و ۱/۳٪ دارای سمت رسانه ورزشی بوده اند.

جدول شماره (۴) آماره های توصیفی مؤلفه های پژوهش

میانگین	انحراف معیار	واریانس
۴/۲۳	۰/۷۹۵	۰/۶۳۳
۳/۵۶	۰/۴۷۹	۰/۲۳۰

مصونیت از عواقب پیش آمده
آگاهی از قوانین حقوقی در توانمندسازی مدیران حرفه ای

مقایسه میانگین مؤلفه های پژوهش

نتایج حاصل از شماره (۴) نشان می دهد که میانگین و انحراف معیار شاخص مصونیت از عواقب پیش آمده $4/23 \pm 0/795$ ، میانگین و انحراف معیار شاخص آگاهی از قوانین حقوقی در توانمندسازی مدیران حرفه ای $3/56 \pm 0/479$ می باشد.

آزمون t تک نمونه ای جهت بررسی آگاهی مدیران حرفه ای از قوانین حقوقی در مصونیت از عواقب پیش آمده از حوادث ورزشی در استان مرکزی

جدول شماره (۵) مقدار آزمون = ۳

میانگین	تعداد	انحراف معیار	تفاوت میانگین	آماره t	درجه آزادی	سطح معنی دار	اندازه اثر (η)
۴/۲۴	۱۵۰	۰/۷۹۶	۱/۲۴	۱۹/۰۳۴	۱۴۹	۰/۰۰۰۱	۱/۵۶

مصونیت از عواقب پیش آمده از حوادث ورزشی

با توجه به جدول شماره (۵) ملاحظه می شود میانگین آگاهی مدیران حرفه ای از قوانین حقوقی در مصونیت از عواقب پیش آمده از حوادث ورزشی در استان مرکزی ۴/۲۴ و انحراف معیار آن ۰/۷۹۵ می باشد. آزمون t با مقایسه میانگین با سطح متوسط (مقدار آزمون) نشان می دهد که $t = 19/034$ و $sig = 0/0001 < 0/05$. لذا تفاوت معناداری بین میانگین فرضیه و مقدار آزمون وجود داشت. از آنجا که میانگین بالاتر از سطح متوسط است می توان گفت میانگین آگاهی مدیران حرفه ای از قوانین حقوقی در مصونیت از عواقب پیش آمده از حوادث ورزشی در استان مرکزی تاثیر دارد. از طرفی دیگر اندازه اثر برابر ۱/۵۶ می باشد مقادیر ۰/۵، ۰/۸ و ۰/۸ به ترتیب نشان دهنده اثر

کم، متوسط و زیاد می باشد. با توجه به بیشتر بودن اندازه اثر از ۰/۸ تأثیر آگاهی مدیران حرفه ای از قوانین حقوقی در مصونیت از عواقب پیش آمده از حوادث ورزشی در استان مرکزی به میزان بالایی است.

جدول (۶) رتبه بندی مهمترین عوامل مرتبط با آگاهی مدیران حرفه ای و توانمندی آنها در کاهش حوادث با استفاده از تست فریدمن

ردیف	عامل	میانگین رتبه ها	رتبه
۱	مصونیت از عواقب پیش آمده	۶/۳۶	۱
تعداد پاسخگویان: ۱۵۰، درجه آزادی: ۷، مقدار خی دو: ۲۵۰/۴۲۲، سطح معناداری: ۰/۰۰۰			

نتایج جدول شماره (۶) بیانگر مهمترین عوامل مرتبط با آگاهی مدیران حرفه ای بر کاهش حوادث ناشی از عملیات ورزشی در استان مرکزی با استفاده از آزمون فریدمن است. نتایج آزمون خی دو در آزمون فریدمن با مقدار $\chi^2 = 284/059$ و سطح معنی دار $0/05 < sig = 0/001$ نشان می دهد که تفاوت معناداری بین اولویت عوامل وجود دارد. مهمترین عامل مرتبط با آگاهی مدیران حرفه ای بر کاهش حوادث ناشی از عملیات ورزشی به ترتیب اولویت به شرح زیر می باشد:

۱- مصونیت از عواقب پیش آمده، ۲- ایجاد شرایط توسعه و گسترش فعالیت های ورزشی با توجه به قوانین حمایتی، ۳- هماهنگی، کنترل و نظارت بر کارکنان، سرپرستان، مربیان و ورزشکاران، ۴- شرح وظایف و اختیارات مربوطه در ورزش، ۵- جرائم و تخلفات ورزشی، ۶- ایمنی اماکن و تجهیزات ورزشی، ۷- قوانین تنبیهی و آیین نامه های انضباطی، ۸- تدابیر ضروری در خصوص تماشاگران.

آزمون نرمالیه داده ها

جهت بررسی نرمال بودن داده ها، از آزمون کولموگروف اسمیرنوف، ضریب چولگی^۱ و ضریب کشیدگی^۲ استفاده شد که در صورت نرمال بودن داده ها مجاز به استفاده از آزمونهای پارامتریک می باشیم.

جدول شماره (۷) آزمون کولموگروف اسمیرنوف

متغیر	ضریب چولگی	ضریب کشیدگی	آماره	سطح معنی دار	تعداد	نتیجه آزمون
جرائم و تخلفات ورزشی	-۱/۰۴۰	۱/۹۴۹	۰/۱۱۵	۰/۰۰۰۱	۱۵۰	نرمال است
تدابیر ضروری در خصوص تماشاگران	-۰/۰۵۰	-۰/۱۴۴	۰/۲۴۹	۰/۰۰۰۱	۱۵۰	نرمال است
ایمنی اماکن تجهیزات ورزشی	-۱/۱۵۰	۱/۴۰۳	۰/۱۳۳	۰/۰۰۰۱	۱۵۰	نرمال است
هماهنگی، کنترل و نظارت بر کارکنان، سرپرستان، مربیان و ورزشکاران	-۰/۶۹۵	۰/۷۳۷	۰/۱۴۷	۰/۰۰۰۱	۱۵۰	نرمال است
شرح وظایف و اختیارات مربوطه در ورزش	-۱/۴۵۱	۲/۵۰۳	۰/۱۳۴	۰/۰۰۰۱	۱۵۰	نرمال است
ایجاد شرایط توسعه و گسترش فعالیت های ورزشی	-۱/۴۳۲	۲/۴۸۶	۰/۲۱۳	۰/۰۰۰۱	۱۵۰	نرمال است
با توجه به قوانین حمایتی	-۰/۷۲۴	۱/۴۴۲	۰/۱۹۲	۰/۰۰۰۱	۱۵۰	نرمال است
قوانین تنبیهی و آیین نامه های انضباطی	-۱/۴۳۹	۲/۴۷۹	۰/۲۱۰	۰/۰۰۰۱	۱۵۰	نرمال است
مصونیت از عواقب پیش آمده						

جدول شماره (۸) آماره های توصیفی مؤلفه های پژوهش

میانگین	انحراف معیار	واریانس
۳/۵۸	۰/۷۱۱	۰/۵۰۶
۳/۴۷	۰/۹۲۴	۰/۸۵۵
۳/۶۰	۰/۷۳۷	۰/۵۴۴
۳/۶۷	۰/۷۱۱	۰/۵۰۶
۳/۷۱	۰/۵۴۹	۰/۳۰۲
۴/۲۳	۰/۷۹۳	۰/۶۳۰
۳/۵۸	۰/۶۶۰	۰/۴۳۷
۴/۲۳	۰/۷۹۵	۰/۶۳۳
۳/۵۶	۰/۴۷۹	۰/۲۳۰

نتایج حاصل از جدول (۸) نشان می‌دهد که میانگین و انحراف معیار شاخص جرائم و تخلفات ورزشی $3/58 \pm 0/711$ ، میانگین و انحراف معیار شاخص تدابیر ضروری در خصوص تماشاگران $3/47 \pm 0/711$ ، میانگین و انحراف معیار شاخص ایمنی اماکن تجهیزات ورزشی $3/60 \pm 0/737$ ، میانگین و انحراف معیار شاخص هماهنگی، کنترل و نظارت بر کارکنان، سرپرستان مربیان و ورزشکاران $3/67 \pm 0/711$ ، میانگین و انحراف معیار شاخص شرح وظایف و اختیارات مربوطه در ورزش $3/71 \pm 0/549$ ، میانگین و انحراف معیار شاخص ایجاد شرایط توسعه و گسترش فعالیت های ورزشی با توجه به قوانین حمایتی $4/23 \pm 0/793$ ، میانگین و انحراف معیار شاخص قوانین تنبیهی و آیین نامه های انضباطی $3/58 \pm 0/660$ ، میانگین و انحراف معیار شاخص مصونیت از عواقب پیش آمده $4/23 \pm 0/795$ ، میانگین و انحراف معیار شاخص آگاهی از قوانین حقوقی در توانمندسازی مدیران حرفه ای $3/56 \pm 0/479$ می باشد.

جهت بررسی نرمال بودن داده ها، از آزمون کولموگروف اسمیرنوف، ضریب چولگی^۳ و ضریب کشیدگی^۴ استفاده شد که در صورت نرمال بودن داده ها مجاز به استفاده از آزمونهای پارامتریک می باشیم.

جدول (۹) آزمون کولموگروف اسمیرنوف

نتیجه آزمون	کولموگروف اسمیرنوف			ضریب چولگی	ضریب کشیدگی	متغیر
	تعداد	سطح معنی دار	آماره			
نرمال است	۱۵۰	۰/۰۰۰۱	۰/۱۱۵	۱/۹۴۹	-۱/۰۴۰	جرائم و تخلفات ورزشی
نرمال است	۱۵۰	۰/۰۰۰۱	۰/۱۹۲	۱/۴۴۲	-۰/۷۲۴	قوانین تنبیهی و آیین نامه های انضباطی

طبق آزمون کولموگروف اسمیرنوف برای برخی متغیرها، فرض H_0 مبنی بر نرمال بودن داده ها رد شد ($P\text{-value} < 0/05$). در اکثر شرایط یک نمونه ۳۰ نفره برای ارائه ارزشهای p دقیق کافی است اگر نمونه بزرگ باشد، ($n > 30$) بر اساس قضیه حد مرکزی حتی اگر جامعه نرمال نباشد می توان از آزمون های پارامتریک استفاده نمود (زرگر، ۱۳۹۵، ص ۱۹۰). در حالت کلی چنانچه چولگی در بازه (۲، -۲) و کشیدگی در بازه (۳ و -۳) باشد داده ها از توزیع نرمال برخوردار هستند. برای اثبات این مسئله توزیع کشیدگی و چولگی داده ها بررسی می شود. بر اساس نتایج آزمون در جدول (۱) ضریب چولگی تمامی متغیرها در بازه (۲ و -۲) قرار دارند و نیز ضریب کشیدگی در بازه (۳ و -۳)، بنابراین شرط نرمال بودن داده ها حفظ شده است. لذا جهت بررسی فرضیات می توان از آزمون های پارامتریک استفاده کرد.

فرضیه های فرعی تحقیق

۱- آگاهی مدیران حرفه ای از قوانین حقوقی مرتبط با جرائم و تخلفات ورزشی در کاهش حوادث ناشی از عملیات ورزشی در استان مرکزی تاثیر دارد.

جهت پاسخ به سؤالات با توجه به نرمال بودن داده ها از آزمون پارامتری t تک نمونه ای استفاده کرده ایم

جدول (۱۰) آزمون t تک نمونه ای جهت بررسی نقش آگاهی مدیران حرفه ای از قوانین حقوقی مرتبط با جرائم و تخلفات ورزشی
در کاهش حوادث ناشی از عملیات ورزشی در استان مرکزی

مقدار آزمون = ۳							
میانگین	تعداد	انحراف معیار	تفاوت میانگین	آماره t	درجه آزادی	سطح معنی دار	اندازه اثر (η)
۳/۵۸	۱۵۰	۰/۷۱	۰/۵۸	۹/۹۹۵	۱۴۹	۰/۰۰۰۱	۰/۸۲
جرائم و تخلفات ورزشی							

با توجه به جدول (۱۰) ملاحظه می شود میانگین آگاهی مدیران حرفه ای از قوانین حقوقی مرتبط با جرائم و تخلفات ورزشی در کاهش حوادث ناشی از عملیات ورزشی در استان مرکزی ۳/۵۸ و انحراف معیار آن ۰/۷۱ می باشد. آزمون t با مقایسه میانگین با سطح متوسط (مقدار آزمون) نشان می دهد که $t = ۹/۹۹۵$ و $sig = ۰/۰۰۰۱ < ۰/۰۵$. لذا تفاوت معناداری بین میانگین فرضیه و مقدار آزمون وجود داشت. از آنجا که میانگین بالاتر از سطح متوسط است می توان گفت آگاهی مدیران حرفه ای از قوانین حقوقی مرتبط با جرائم و تخلفات ورزشی در کاهش حوادث ناشی از عملیات ورزشی در استان مرکزی تاثیر دارد. از طرفی دیگر اندازه اثر برابر ۰/۸۲ می باشد مقادیر ۰/۵، ۰/۸ و ۰/۵ به ترتیب نشان دهنده اثر کم، متوسط و زیاد می باشد. با توجه به بیشتر بودن اندازه اثر از ۰/۸ تأثیر آگاهی مدیران حرفه ای از قوانین حقوقی مرتبط با جرائم و تخلفات ورزشی در کاهش حوادث ناشی از عملیات ورزشی در استان مرکزی به میزان بالایی است.

۷- آگاهی مدیران حرفه ای از قوانین حقوقی مرتبط با قوانین تنبیهی و آیین نامه های انضباطی بر کاهش حوادث ناشی از عملیات ورزشی در استان مرکزی تاثیر دارد.

جدول (۱۱) آزمون t تک نمونه ای جهت بررسی آگاهی مدیران حرفه ای از قوانین حقوقی مرتبط با قوانین تنبیهی و آیین نامه های
انضباطی بر کاهش حوادث ناشی از عملیات ورزشی در استان مرکزی

مقدار آزمون = ۳							
میانگین	تعداد	انحراف معیار	تفاوت میانگین	آماره t	درجه آزادی	سطح معنی دار	اندازه اثر (η)
۳/۵۸	۱۵۰	۰/۶۶۰	۰/۵۸۰	۱۰/۷۵۲	۱۴۹	۰/۰۰۰۱	۰/۸۷
قوانین تنبیهی و آیین نامه های انضباطی							

با توجه به جدول (۱۱) ملاحظه می شود میانگین آگاهی مدیران حرفه ای از قوانین حقوقی مرتبط با قوانین تنبیهی و آیین نامه های انضباطی بر کاهش حوادث ناشی از عملیات ورزشی در استان مرکزی ۳/۵۸ و انحراف معیار آن ۰/۶۶۰ می باشد. آزمون t با مقایسه میانگین با سطح متوسط (مقدار آزمون) نشان می دهد که $t = ۱۰/۷۵۲$ و $sig = ۰/۰۰۰۱ < ۰/۰۵$. لذا تفاوت معناداری بین میانگین فرضیه و مقدار آزمون وجود داشت. از آنجا که میانگین بالاتر از سطح متوسط است می توان گفت میانگین آگاهی مدیران حرفه ای از قوانین حقوقی مرتبط با قوانین تنبیهی و آیین نامه های انضباطی بر کاهش حوادث ناشی از عملیات ورزشی در استان مرکزی تاثیر دارد. از طرفی دیگر اندازه اثر برابر ۰/۸۷ می باشد مقادیر ۰/۵، ۰/۸ و ۰/۵ به ترتیب نشان دهنده اثر کم، متوسط و زیاد می باشد. با توجه به بیشتر بودن اندازه اثر از ۰/۸ تأثیر آگاهی مدیران حرفه ای از قوانین حقوقی مرتبط با قوانین تنبیهی و آیین نامه های انضباطی بر کاهش حوادث ناشی از عملیات ورزشی در استان مرکزی به میزان بالایی است.

یافته های جانبی حاصل از پرسشنامه

جدول (۱۲) رتبه بندی مهمترین عوامل مرتبط با آگاهی مدیران حرفه ای و توانمندی آنها در کاهش حوادث با استفاده از تست فریدمن

ردیف	عامل	میانگین رتبه ها	رتبه
۱	مصونیت از عواقب پیش آمده	۶/۳۶	۱
۲	ایجاد شرایط توسعه و گسترش فعالیت های ورزشی با توجه به قوانین حمایتی	۶/۳۴	۲
۳	هماهنگی، کنترل و نظارت بر کارکنان، سرپرستان، مربیان و ورزشکاران	۴/۲۱	۳
۴	شرح وظایف و اختیارات مربوطه در ورزش	۴/۰۶	۴
۵	جرائم و تخلفات ورزشی	۳/۸۲	۵
۶	ایمنی اماکن و تجهیزات ورزشی	۳/۹۵	۶
۷	قوانین تنبیهی و آیین نامه های انضباطی	۳/۶۳	۷
۸	تدابیر ضروری در خصوص تماشاگران	۳/۶۲	۸

تعداد پاسخگویان: ۱۵۰، درجه آزادی: ۷، مقدار خی دو: ۲۵۰/۴۲۲، سطح معناداری: ۰/۰۰۰

-نتایج جدول (۱۲) بیانگر مهمترین عوامل مرتبط با آگاهی مدیران حرفه ای بر کاهش حوادث ناشی از عملیات ورزشی در استان مرکزی با استفاده از آزمون فریدمن است. نتایج آزمون خی دو در آزمون فریدمن با مقدار $\chi^2 = 284/059$ و سطح معنی دار $0/05 < 0/001 = \text{sig}$ نشان می دهد که تفاوت معناداری بین اولویت عوامل وجود دارد.

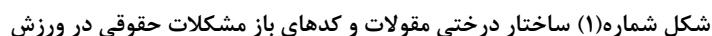
یافته های کیفی حاصل از مصاحبه

جدول شماره (۱۳) یافته های کیفی در پاسخ به سؤالات مطرح شده در مصاحبه

کد اصلی	کد محوری	توصیف کدگذاری باز	مفاهیم
مشکلات حقوقی ورزش	عادلانه نبودن نتیجه شکایت	اعلام نظر کارشناسی بعد از حوادث ایجاد شده توسط کارشناسان غیر ورزشی کمبود کارشناسان تخصصی ورزش در رشته های مختلف ورزشی توجه قضات به نظریه کارشناسی (غیر ورزشی) در انشاء رای	کارشناسان غیر ورزشی اعلام نظر کردند . از طرفی قاضی به جای اینکه واقعیت را ببیند به نظریه کارشناسی توجه کرد و همین امر موجب شد به حق نرسیم
	پاسخ گو نبودن قوانین حقوقی و آیین نامه های انضباطی	تنوع رشته های ورزشی با قوانین تخصصی گسترده بودن اتفاقات و حوادث ورزشی محدودیت قوانین حقوقی و کلی بودن آن پنهان ماندن زوایای واقعی اتفاقات از دید کارشناسان و قضات عدم آیین نامه اجرایی در تفسیر ماده ۱۵۸ از قانون مجازات اسلامی	تنوع رشته ها و اتفاقات آنقدر گسترده هست که هم قضات و هم کارشناسان نمی توانند براساس واقعیتی که اتفاق افتاده اعلام نظر و قضاوت کنند
	عدم اجرای قوانین حقوقی در حوزه فعالیت های مختلف ورزشی	عدم آشنایی مدیران از قوانین حقوقی هنگام تصمیم گیری عدم اجرای کامل قوانین حقوقی توسط مدیران اتخاذ تصمیمات بدور از ضوابط قانونی و حقوقی عدم رعایت استانداردها در هنگام ساخت و بهره برداری از لوازم، تجهیزات و اماکن ورزشی	اجرای قوانین حقوقی بسیار ناچیز در نظر گرفته می شود و اکثر مدیران ورزشی تصمیماتشان بدور از ضوابط حقوقی است.
	عدم آشنایی با نهادها و سازمانهای ملی و بین المللی	برخورد دادگاهی بین المللی حکمیت ورزش طبق قوانین اختصاصی خودش برخورد دادگاه طبق قوانین عمومی با موضوعات ورزشی	احکام کمیته های انضباطی آنچنان ضمانت اجرایی نداشته و تامین کننده خواسته های شاکیان نیست دادگاهها هم طبق قوانین عمومی با موضوعات ورزشی برخورد می کنند

دادگاه بین المللی حکمیت ورزش طبق قوانین اختصاصی خودش با موضوعات و کشورها برخورد می کند			
تشکیل دادگاههای حقوقی ضرورت دارد	عدم حضور قضات آموزش دیده در حوزه فعالیت های ورزشی عدم تربیت وکیل تخصصی در داده های تخصصی	عدم وجود دادگاههای تخصصی با قضات تخصصی	
دوره های تخصصی حقوقی برای مدیران ضرورت دارد. مدیران آگاه به قوانین حقوقی مانع حذر رفت بودجه و سرمایه باشگاه به خاطر پرداخت جریمه می شوند. مدیران آگاه باعث ارتقاء حوزه فعالیت خود می شوند دانش حقوقی باعث جلوگیری از تصمیمات نسنجیده و جنجال برانگیز می شود	نبود دوره های تخصصی حقوقی برای مدیران عدم داشتن دانش حقوقی عدم وجود مدیران آگاه به قوانین حقوقی	عدم آگاهی تخصصی مدیران اجرایی (مربیان و داوران) و مدیران ستادی	
تشکیل فدراسیون حقوقی نیاز جامعه ورزش می باشد	نبود آموزش های لازم قبل صدور احکام مدیریت، مربیگری، داوری و... نبود کلاسهای توجیهی ویژه ورزشکاران مشاوره حقوقی به جامعه ورزش نبود حمایت حقوقی از مربیان، داوران، ورزشکاران و کلیه عوامل مرتبط با حوزه ورزش	عدم وجود فدراسیون حقوقی	
برای جلوگیری از حوادث و آگاهی بخشی ضرورت دارد درس حقوق ورزشی در برنامه کلاسهای داری و مربیگری در نظر گرفته شود	عدم وجود درس حقوق ورزشی در برنامه کلاسهای داوری و مربیگری عدم وجود درس حقوق ورزشی در اردو تیم های ملی	عدم وجود درس قوانین حقوقی و انضباطی در برنامه کلاسهای ارتقاء مربیگری و داوری	

در فرایند کدگذاری واحد داده های مصاحبه های انجام گرفته به مشکلات حقوقی متنوعی اشاره شد. کدهای فرعی به دست آمده شناسایی گردید که به ترتیب عبارتند از: عادلانه نبودن نتیجه شکایت، پاسخ گو نبودن قوانین حقوقی و آیین نامه های انضباطی، عدم اجرای قوانین حقوقی در حوزه فعالیت های مختلف ورزشی، عدم آشنایی با نهادها و سازمانهای ملی و بین المللی، عدم وجود دادگاههای تخصصی با قضات تخصصی، عدم آگاهی تخصصی مدیران اجرایی (مربیان و داوران) و مدیران ستادی، عدم وجود فدراسیون حقوقی، عدم وجود درس قوانین حقوقی و انضباطی در برنامه کلاسهای ارتقاء مربیگری و داوری

Code System	فرلوانی	SUM
مشکلات حقوقی ورزش		0
عادلانه نبودن نتیجه شکایت		13
پاسخگو نبودن قوانین حقوقی و آیین نامه های انضباطی		17
عدم اجرای قوانین حقوقی در حوزه فعالیت های مختلف		16
عدم آشنایی مدیران اجرایی با نهادها و سازمان های ملی و بین المللی		15
عدم وجود دادگاه های تخصصی با قضاات تخصصی		17
عدم آگاهی تخصصی مدیران اجرایی و مدیران ستادی		17
عدم وجود فدراسیون حقوقی		18
عدم وجود درس قوانین حقوقی و انضباطی در برنامه کلاسهای مربیگری و		19
SUM	132	132

شکل (۲) فراوانی کدگذاری کدهای باز مشکلات حقوقی در ورزش

در پژوهش حاضر ۱۳۲ کد در نرم افزار MAXQDA شناسایی شد. در میان کدهای شناسایی شده عدم وجود درس قوانین حقوقی و انضباطی در برنامه کلاسهای مربیگری و داوری با فراوانی ۱۹، عدم وجود فدراسیون حقوقی با فراوانی ۱۸، عدم آگاهی تخصصی مدیران اجرایی و مدیران ستادی، عدم وجود دادگاهی تخصصی با قضات تخصصی و پاسخگو نبودن قوانین حقوقی و آیین نامه ی انضباطی با فراوانی ۱۷ در زمره مهمترین کدهای شناسایی شده بودند.

بحث و نتیجه گیری :

در پایان با عنایت به نتایج بدست آمده از پرسشنامه محقق ساخته و مصاحبه انجام شده طبق جداول و اشکال درج شده همگی حاکی از کم اطلاعی و یا بی اطلاعی مدیران حرفه ای و در نهایت خانواده بزرگ ورزش می باشد؛ ضرورت دارد قدم نخست را مدیران حرفه ای ورزش با رعایت مواردی از قبیل: هماهنگی، کنترل و نظارت بر کارکنان، سرپرستان، مربیان و ورزشکاران طبق شرح وظایف و اختیارات مربوطه، تدابیر ضروری در خصوص حضور تماشاگران در باشگاهها، رعایت ایمنی اماکن و تجهیزات ورزشی طبق استانداردها، ایجاد شرایط توسعه و گسترش فعالیت های ورزشی، استفاده کردن از قوانین تنبیهی و آیین نامه های انضباطی در خصوص افراد خاطی و اخذ بیمه های اختصاصی زمینه مصونیت از عواقب پیش آمده در هنگام فعالیت های ورزشی را بردارند سپس قدم بعدی را قوه محترم قضائیه با دستور تاسیس دادگاههای تخصصی ویژه خانواده بزرگ ورزش بردارد تا انشا... در آینده شاهد رشد و شکوفایی همه جانبه ورزش در سطح ملی و بین المللی باشیم و از طرفی حوادث و جرائم ورزشی در سایه حاکمیت قانون به پایین ترین سطح ممکن برسد.

منابع و مأخذ

- ۱- حقوق ورزشی، «آقای نیا - حسین» دکتر، نشر میزان، ۱۳۹۲
- ۲- آقای نیا، حسین، ۱۳۸۶، حقوق ورزشی، چاپ هشتم، نشر میزان.
- ۳- آقای نیا، حسین، «حقوق ورزشی مسؤولیتهای قانونی ورزشکاران، داوران، مربیان»، نشریه: هنرهای رزمی، فروردین - ۸۱
- ۴- احسنی افروز، محمد، ۱۳۹۱، حقوق ورزشی با نگرشی به ورزش تکواندو، چاپ اول، نشر دادگستر.
- ۵- ابراهیمی، شهرام، ۱۳۸۸، مجموعه رویه‌های بین‌المللی پیشگیری از جرم، بنیاد حقوق میزان.
- ۶- ابراهیمی، شهرام، ۱۳۸۸، رویکردهای موسع و مضیق پیشگیری و آثار آن، مجله آموزشهای حقوقی، دانشگاه علوم اسلامی رضوی، شماره ۲۱
- ۷- ابراهیمی، شهرام، ۱۳۹۰، راهبردهای جهانی برای مقابله با چالش‌های جهانی، نشریه جرم‌شناسی پیشگیری، پیش شماره ۱
- ۸- امامی، حسن، ، حقوق مدنی، جلد ۲، ناشر کتابفروشی اسلامیة، چاپ سیزدهم، بی تا، ۱۳۷۶ هـ ش
- ۹- جکسون، راجر، ۱۳۹۱، راهنمای مدیریت ورزشی، ترجمه محمد خبری، نشر کمیته ملی المپیک.
- ۱۰- چلبی، البرز، ۱۳۸۹، حقوق ورزشی، انتشارات جنگل چاپ اول.
- ۱۱- حسنوند، احسان، ۱۳۹۱، بررسی جامعه شناختی عوامل مؤثر بر کاهش جرم، نشریه مطالعات پیشگیری از جرم، شماره ۲۳.
- ۱۲- ساگانت، والری، مارگارت، شاول، ۱۳۹۲، پیشگیری از جرم و امنیت جامعه، ترجمه محمد شمسایی، مرکز تحقیقات پلیس ناجا.
- ۱۳- شاملو، باقر. موسی زاده، مهدی، ۱۳۸۹، پیشگیری از تکرار جرم در حقوق کیفری ایران و ایالات متحده آمریکا، فصل نامه مطالعات پیشگیری از جرم، شماره ۱۷.
- ۱۴- شکری، نادر، مقاله شرط بندی در ورزش، ارائه در نوزدهمین کنگره بین المللی ورزش، ۲۰۱۲.
- ۱۵- شعبانی مقدم، کیوان و همکاران، (۱۳۸۸)، حقوق ورزشی، چاپ اول، تهران، انتشارات اندیشه حقوقی
- ۱۶- شیخوند، صادق، ۱۳۹۰، جرم شناختی خشونت در ورزشگاههای کشور، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه قم.
- ۱۷- صالح ولیدی، محمد، ۱۳۷۴، حقوق جزای عمومی، جلد ۳، نشر داد.
- ۱۸- صفاری، علی، ۱۳۸۹، تحولات پیشگیری از جرم و اهمیت آن، نشریه تحقیقات حقوقی، شماره ۵۲.
- ۱۹- فراهانی، ابوالفضل، ۱۳۹۱، حقوق ورزشی، نشر حتمی.
- ۲۰- فروغی نژاد، حمید، ۱۳۸۳، بررسی میزان آشنایی معلمان، مربیان و مدیران ورزشی شهر تهران با حقوق ورزشی و ارائه راه کارهای آموزشی، پژوهشکده تربیت بدنی.
- ۲۱- رضایی، محمدعلی، اسدی نژاد، محمد، ۱۳۹۰، وضعیت حقوق ورزشی در ایران با تاکید بر رشته فوتبال، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه گیلان
- ۲۲- کاتوزیان، ناصر، ۱۳۹۰، خطای ورزشی و مسئولیت ورزشی، مجله دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران، شماره ۴۳.
- ۲۳- کاشف، میرمحمد، ۱۳۸۹، حقوق و اخلاق ورزشی، نشر بامداد کتاب.
- ۲۴- لیخنده، نرجس، یوسفوند، یوسف، ۱۳۹۴، سبک زندگی اسلامی و ارتباط با پیشگیری از جرم، پایان نامه کارشناسی ارشد، موسسه آموزش عالی غیردولتی، دانشکده اصول الدین .
- ۲۵- نجفی ابرندآبادی، علیحسین، ۱۳۸۸، کیفر شناسی نو-جرم شناسی نو، درآمدی بر سیاست جنایی مدیریتی خطرمدار، مجموعه مقالات تازه‌های علوم جنایی، نشر میزان.
- ۲۶- نجفی ابرندآبادی، علیحسین، ۱۳۸۹، روابط میان پیشگیری وضعی و کنترل بزهکاری، مجله تحقیقات حقوقی، دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی، شماره ۵.
- ۲۷- BAKER (C. D.) (2010): Tort, 5 th edition, sweet & Maxwell, London. FLEMING (John G.): Law of torts, 4 th edition, Law book co. limited. Australlia.p43
- ۲۸- MAZEAUD (Henri et Léon-Jean) (2012): Traité théorique de la -.
- ۲۹- Mason, D.S., thibault, L., & Misener, L. (2006), an agency theory perspective on corruption in sport: The case of the international Olympic Committee, Journal of sport management, No 20(1), 52.
- ۳۰- Sutton, A. (1994), crime prerention: promise or threat. Australion&New Zealand journal of Criminology, 27(1), 5-20.
- ۳۱- responsabilité civile, deliectuelle Et conteactuelle, preface. Par Henri capitant, T. II, 6e edition, Montcherstien.p98
- ۳۲- Thompson, B. (2001). Significance, effect size, stepwise methods, and other issues: strong arguments move the field. Journal of experimental education.

۳۷-Cohen, J. (1965). Some statistical issues in psychological research. In B. B. Wolman (Ed.), Handbook of clinical psychology (pp. 95-121). New York: Academic Press